

mult plicity

VILLE DE
LUXEMBOURG
www.vdl.lu

SEXUELL BELÄSTEGUNG OP DER AARBECHT

Bass du en Affer?

Bass du en Zeien?

Mengs du eppes Falsches ze maachen?

Informéier dech. Mell dech. Fro ëm Rot.

Hien ass him un den Hënner
gaangen!

WIEN,
SÄI FRÉND
ODER SÄIN
AARBECHTS-
KOLLEEG?

Sexuell Belästegung op der Aarbecht **ass strafbar.**
Et gi **Grenzen.**

Bass du Zeien dovun? Da mell dat.
intranet.vdl.lu

SEXUELL BELÄSTEGUNG OP DER AARBECHT ASS STROFBAR

Als Employeur ass d' Stad Lëtzebuerg dofir verantwortlech, dass d' Mataarbechter-innen an engem gesonden Aarbechtsëmfeld kënnen schaffen a respektvoll behandelt ginn, sief et vun den Aarbechtskolleeg-inn-en, vun de Responsabel, vu Fournisseuren oder vu Clienten.

Sexuell Belästegung op der Aarbechtsplaz ass per Gesetz verbueden an Täter-inne maachen sech strafbar.

Si fänkt do u wou perséinlech Grenzen iwwerschratt ginn. Dobäi geet et net drëms ob d' sexuell Belästegung beabsichtigt gouf oder net. Wat zielt ass den Impakt op déi belästegt Persoun. **Et gëllt also d' Grenz vum Eenzelnen ze respektéieren.**

D' Stad Lëtzebuerg toleréiert keng sexuell Belästegung. Si schützt hir Mataarbechter-innen an ergräift déi néideg Moossname fir all sexuell Belästegung z'ënnerbannen.

WAT ASS SEXUELL BELÄSTEGUNG?

Sexuell Belästegung steet an direktem Zesummenhang mat Sexismus a beschreift **sexualiséiert Bemierkungen an Handlungen, sou wéi sexualiséiert Gestik a Mimik**, déi fir d' Affer belästegend, opdrénglech an erniddregend kënnen sinn.

Et gëtt verschidde Formen vu sexueller Belästegung:

- **physisch** (upaken, sech opdrängen, een zwéngen méi no ze kommen, asw.),
- **verbal** (onerwünscht Witzer, Uspillungen, Kommentaren asw.) oder
- **non-verbal** (opdrénglech Blécker, Noppäifen, Videoen, Biller, Gesten, asw.).

Sexuell Belästegung ka **grouss Konsequenzen op d' Liewensqualität an d' Gesondheet vum Affer** hunn: vun Angscht a Panik bis zu enger komplexer posttraumatischer Belaaschtungsstéierung. D' Affer kënnen laangfristige psychesche Schued erliden a si müssen hir Erlebnisser an Therapie behandelen.

Affer vu sexueller Belästegung si gréisstendeels Fraen, awer och Männer, Trans an intergeschlechtlech Persounen. Si geschitt bei Leit vun all Alter, onofhängeg vum Beruff oder der Positioun.

HUES DU DAT ERLIEFT?

Betroffener sinn dacks ageschüchtert an desorientéiert. Si wëssen net u wien se sech wenne kënnen a fillen sech hëlleflos an ohnmächtig.

Dobäi kënnen, dass d'Ëmfeld heiansdo d'Tendenz huet d'Verhalen erofzespillen an dem Affer d'Schold zouzeweisen, well et kee „Witz“ versteet, ze „sensibel“ ass oder d'Situatioun „provocéiert“ hätt.

Mataarbechter*innen hunn ëmmer d'Recht sech géint sexuell Belästegung ze wieren. Verantwortlech ass ëmmer d'Persoun déi harceléiert an nimools d'Affer!

All Virfall vu sexueller Belästegung ass een ze vill an huet Konsequenzen.

Maach de Schrëtt fir deplacéiert Verhalen ze mellen an Hëllef ze froen.

Wat kanns du maachen?

- **Trau dengem Bauchgefühl:** Wann sech eng Situatioun net richtig uffillt, an s du dech schlecht fillst oder dech schummst, dann ass dat dacks e Signal dass eng Grenz iwwerschrott gouf. Huel däi Gefühl Eescht.
- **Stopp den Täter:** Beim éischten negativen Bauchgefühl kanns du dem Täter ze verstoe ginn, dass eng ganz sensibel Grenz iwwerschrott gouf, dass hien/si amgaangen ass sech strafbar ze maachen, an, dass du eppes dogéint wäerts ënnerhuelen. D'Persoun déi harceléiert kritt d'Geleeënheet sech z'entschëllegen an hiert Verhalen an Zukunft ze änneren.
- **Dokumentéier:** D'Affer vu sexueller Belästegung muss e Beweis virbréngen, z.B. schrëftlech Preuve oder Zeienaussoen (z.B. Screenshot, E-Mail, Chat). Schreif am Detail op wat wéini geschitt ass, zemoools en vue vun der offizieller Prozedur (cf. Säiten 6-7).

Wann s du d'Konfliktsituatioun selwer konnts kläre kann et trotzdeem sënnvoll sinn de Virgesetzten iwwer de Virfall z'informéieren, fir de Fall, dass et nach emol virkënnert oder et nach aner Affer ginn déi sech net esou gutt kënnen wieren.

ZIVILCOURAGE WEISEN

Mir all droe sozial Verantwortung. Och wann s du selwer keen Affer ass, sou dréit sexuell Belästegung am Ëmfeld zu engem toxeschen Aarbechtsklima bäi.

Weis Zivilcourage an hëllef dem Affer wann s du Zeie vu sexueller Belästegung gëss!

Wat kanns du maachen?

E **Bléck** oder d'Fro „**Kann ech eppes fir lech maachen?**“ vun engem Aussenstehenden ginn heiansdo schonn duer fir dass d'Verhalen ophält. Dëst gëtt dem Affer d'Geleeënheet d'Situatioun ze verloossen an ëm Hëllef ze froen.

Den Täter soll mierken, dass säi Verhale beobacht gëtt an d'Affer net eleng ass. Bei der Kontaktopnam ass et gutt Distanz ze halen an net ze provozéieren. Wann ee riskéiert sech selwer a Gefor ze bréngen soll ee léiwer Hëllef ruffen.

Komm ech maachen dir eng Massage, dat gefällt dir dach bestëmmt.

**SCHWÄTZ DU
MAT DENGEM
FRËND ODER
DENGEM
MATAARBECHTER?**

Sexuell Belästegung op der Aarbecht **ass strafbar. Et gi Grenzen.**

Mengs du eppes Falsches ze maachen? Informéier dech a fro em Rat. intranet.vdl.lu

Wéi reagéiere wann een Affer sech dir uvertraut?

- **Sieft present, lauschter no an huel d'Gefiller vum Affer eescht** (NET „Sou schlëmm ass dat jo awer net“, „Du weess jo wéi se si wann se flirten“ asw.).
- **Evitéier deng eege Meenung ze soen, ze kommentéieren a Virwërf ze maachen** (NET „Firwat sees de elo réischt eppes?“, „Firwat hues de dech esou ugedoen?“, „Firwat waars de sou spéit nach eleng ënnerwee?“ asw.).
- **Bitt dech als Zeien un, wann néideg.**
- **Motivéier d'Affer fir Hëllef ze sichen,** a proposéier d'Persoun bei der Kontaktopnam ze begleeden.

FAARF BEKENNEN

Sexuell Belästigung ass strofbar a gëtt net toleréiert.

Den Ugrëff op d'Wüerd vun de Mataarbechter•inne vun der Stad huet Konsequenzen, fir déi Täter d'Verantwortung mussen huelen.

Et war dach nëmmen e Witz!

Witzer maachen oder flirte geschitt a béidsäitegem Averständnis an op Aenhéicht, den Ëmgangstoun ass positiv a béid Persounen hu Freed um Gespréich.

Sexuell Belästigung ass unerwünscht, ofwäertend, eesäiteg an iwerschreit d'Grenz vun der Persoun déi belästegt gëtt, zemools wann si signaliséiert, dass d'Verhalten demütegend ass an et net appreciéiert gëtt. Beim Täter geet et drëms Muecht ze demonstréieren an eege Wënsch ze imposéieren.

Wéi verhalen ech mech richtig?

- Wann s du mierks dass däi Géigeniwwer deng Kommentaren net appreciéiert, dann **hal op domat**.
- Wann s du Saache gesot oder gemaach hues déi léif gemengt waren, mee net gutt ukomm sinn, dann **iwwerhuel Verantwortung an entschëlleg dech op eng éierlech Aart a Weis**.
- **Iwwerlee** wéi eng Wierkung deng Kommentaren an däi Verhalen op aner Leit kann hunn a **léier dech op eng respektvoll Aart a Weis auszedrécken**.

Hien huet him nees Reklamme
fir Ënnerwäsch geschéckt.

WIEN,
SÄI PARTNER
ODER SÄIN
AARBECHTS-
KOLLEEG?

**Sexuell Belästegung op der Aarbecht ass strafbar.
Et gi Grenzen.**

Bass du Zeien dovu? Da mell dat.
intranet.vdl.lu

Hatt huet mir hënt 10 mol
ugeruff a mech gefrot fir
mat erauszegoen.

WIEN, DENG FRËNDIN ODER DENG CHEFFIN ?

Sexuell Belästegung op der Aarbecht **ass strafbar**.
Et gi **Grenzen**.

Bass du en Affer d'vun? Da fro ëm Hëllef.
info@ml.gouv.lu

DÉI OFFIZIELL PROZEDUR AM FALL VU SEXUELLER BELÄSTEGUNG

D'Affer vu sexueller Belästegung kann déi offiziell Prozedur vun der Stad Lëtzebuerg ustousse wann seng perséinlech Grenzen net respektéiert ginn.

Kontakt

D'Affer vun der Dot (oder den Zeien) hëlt Kontakt op mat enger vun de Vertrauenspersounen: de **Chef de service oder säin Adjoint**, de **Correspondant en affaires du personnel** vum Service oder e **Personaldelegéierten**.

Dës Persoun lauschtert no, beréit a versicht d'Situatioun ze reegelen, wann dat an hirem Kompetenzberäich läit. Anerefalls orientéiert si d'Affer weider un d'**Chargée à l'égalité des chances**. D'Affer kann sech och direkt bei hir mellen.

Expert

Jee no Situatioun huet d'Chargée à l'égalité des chances 3 Handlungsméiglechkeeten:

1. Si kann **dem Affer mat Rotschléi hëllef** d'Situatioun selwer ze léisen.
2. Si kann eng **Interventioun** am Service proposéieren, wou d'Responsabel vum Service mat implizéiert ginn, fir dofir ze suergen dass d'Belästegung ophält. Hei kann si d'Affer och op Wonsch begleeden. Bei schlëmmere Fäll kann d'Personaldirektioun och direkt erugezu ginn.
3. Jee no Situatioun, oder wann dës zwee Schrëtt net zum gewënschte Resultat féieren, gëtt d'**Commission Harcèlement** saiséiert. D'Kommissioun setzt sech aus Juristen aus dem Generalsekretariat, der Direction Ressources humaines a Verrieder vun de Personaldelegatiounen zesummen. Si befaasst sech mam Dossier, héiert déi zwou Parteien a mécht e **Rapport un de Schafferot**. De Schafferot hält op Basis vun dësem Rapport eng **Decisioun** iwwer eventuell disziplinaresch oder Protektiounsmoosnamen. D'Affer an den Täter gi schrëftlech iwwer d'Decisioun vum Schafferot informéiert.

Am Fall vun der **Interventioun** oder der Saisie vun der **Commission Harcèlement**, muss d'Affer de Virfall schrëftlech mellen. (Zäitpunkt, Plaz, Täter, Beweiser, Temoignagë vun Zeien, asw.), sief et per E-Mail oder per Bréif.

Wann néideg, gëtt d'Affer bei **d'chargée de mission „support psychologique“** weidergeleet fir festzestelle wéi grouss de psychologesche Schued ass an ob eventuell e posttraumatesche Stress virläit. E Rapport geet un d'Chargée à l'égalité, d'DRH oder un d'Sekretariat vun der Commission Harcèlement.

No der leschter Entrevue mam Expert muss d'Affer innerhalb vun 10 Deeg schrëftlech matdeelen, wéi ee vun dësen 3 Weeër soll ageschloe ginn. Wann d'Äntwert ausbleift, dann decidéiert d'DRH wéi et weidergeet.

Et ass dem Affer ëmmer fräi gestallt, sech iwwert deen am Statut respektiv am Aarbechtsrecht virgesinne Wee fir seng Rechter anzesetzen an aner Instanzen ze kontaktéieren.

Du hues déi schéin enk Jupe
nees un...

SCHREIFS DU DENGER PARTNERIN ODER DENGER MAT- AARBECHTERIN?

Sexuell Belästegung op der Aarbecht ass strafbar.
Et gi Grenzen.

Méngs du eppes Falsches ze maachen? Informéier dech a fro em Rot.
intenet.udi.lu

LEGAL BASIS

D'Gesetz verbitt grundsätzlich all sexuell Belästegung op der Aarbecht a schützt all d'Mataarbechter-innen, Stagiairen, Léierbouwen a -Meedercher, Schüler a Studenten.

Legal ass sexuell Belästegung verbueden duerch:

- d'EU-Richtlinn 2006/54 EG;
- d'national Konventioun vum 25. Juni 2009 iwwert den Harcèlement an d'Gewalt op der Aarbecht;
- de Statut vum Gemengefonctionnaire (Art. 12.3 an 36.4);
- de Code du travail (L.245-1 – L.245-8 : Chapitre V ; L.162-12 : Section 8. ; L.241-1, alinéa 3);
- de „Kollektivvertrag für die Beschäftigten der Stadt Luxemburg“ vum 21.02.2023 (Art. 66);
- den „Accord de la Ville de Luxembourg concernant la prise en charge du harcèlement“ vum 11. August 2010.

VERTRAU DECH EIS UN

Chargée à l'égalité des chances

9, bd FD Roosevelt L-2450 Luxembourg
egalite@vdl.lu
T. 4796-4135

Direction Ressources humaines

9, bd FD Roosevelt L-2450 Luxembourg
drh@vdl.lu
T. 4796-4247/ 4248/ 4144/ 4252

Correspondants en affaires du personnel

<https://intranet.vdl.lu/reader/correspondant-en-affaires-du-personnel>

Délégation des fonctionnaires et employés communaux

19, rue de la Chapelle L-1325 Luxembourg
deleg-fonc@vdl.lu
T. 4796-3023

Délégation des salariés

19, rue de la Chapelle L-1325 Luxembourg
deleg-ouv@vdl.lu
T. 4796-2700/-2723

intranet.vdl.lu

**Bass du Affer oder
Zeie vu sexueller
Belästegung?
Da mell dech bei eis.**

Hie leet ëmmer seng Hand
op meng!

WIEN,
DÄI BOUF
ODER
DÄI CHEF?

Sexuell Belästigung op der Aarbecht **ass strafbar.**
Et gi **Grenzen.**

Bass du en Affer dovun? Da fro ëm Hëllef.
intranet.vdl.lu